

65ste Jaargang

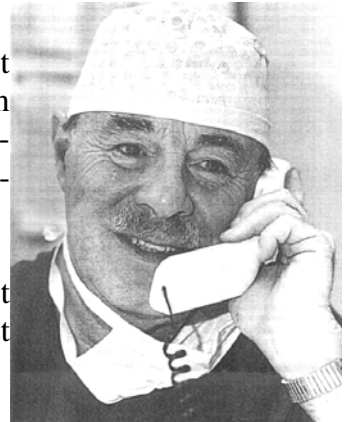
No. 468

Oktober 1999

KERK CONTRA RELIGIE

Op zondag 31 oktober hoort in onze dienst voor te gaan Prof. Dr. B. Smalhout. Van zijn hand verscheen een artikel in het maandorgaan van de predikantenbond, dat wij hieronder afdrukken.

Het gaat niet goed met de Kerk als instituut en met de religie als levensinstelling. In het bijzonder gaat het mis in Nederland.

Het geloof in God

In de meeste Westerse landen gelooft een meerderheid in een universeel Opperwezen als bron van het leven en als drijvende kracht in het Universum. In de Verenigde Staten is die meerderheid 90%, evenals in Ierland. In Italië is dat 80%, en in de meeste andere landen ligt dit percentage op ongeveer 66%. Nederland scoort, met 50%, als de op één na laagste in een reeks, die eindigt met 25% in de voormalige DDR. In de laatste dertig jaar is het aantal mensen, dat in Nederland tot een kerkgenootschap behoort, gehalveerd. Volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau verwacht men echter dat in het jaar 2020 75% van de Nederlandse bevolking buitenkerkelijk zal zijn. Mede hierdoor worden zowel Protestantse als Rooms-katholieke kerken aan de lopende band verkocht aan projectontwikkelaars of gewoon afgebro-

ken. Er is zelfs een makelaarsbedrijf, genaamd Relivast, dat in over-tollige kerkgebouwen handelt.

Verval der Kerken

Het snelle verval van de kerk is ingezet in de jaren '60. Nederland veranderde toen plotseling van een verzuilde samenleving in een zogenaamde 'tolerante' maatschappij. Het omslagpunt lag ongeveer in 1966. Jarenlang woedde er een soort sociologische revolutie. Allerlei maatschappelijke groeperingen kwamen in opstand, normen en waarden werden als obsoleet overboord gegooid. De vrijheid-blijheid en de alles-moet-kunnen ideologie verbreidde zich snel. Gezag en autoriteit werden als ouderwets, overbodig en bovendien als rechts-reactionair beschouwd. Daarom moest ook het onderwijs op de helling, met als resultaat de Mammoetwet van 1968. Alles moest leuk, gezellig, vrijblijvend en gemakkelijk worden, vooral ten behoeve van de minder beogaafden, die toch al moeite hadden om mee te komen. Ook op het gebied van justitie werd tolerantie het sleutelwoord. Zodoende veranderde Nederland in korte tijd van een geordende, zuinige en hard-werkende samenleving in een land dat spoedig bekend werd als het paradijs voor criminelen en verslaafden.

Rol van het onderwijs

Door het moderne onderwijssysteem verdween een groot deel van wat men vroeger aanduidde met de woorden 'algemene ontwikkeling'. Vele jongeren denken thans, dat Barcelona de hoofdstad van Italië is, dat de Eerste Wereldoorlog in 1572 begon en dat zowel Ramses II als Bismarck in de Middeleeuwen leefden. Vijftig procent van de Nederlanders weet thans niet meer, waar het begrip 'Pasen' vandaan komt. En een radiogespreksleider veronderstelde onlangs, dat Salomo het pseudoniem was van een schrijver, die onlangs een boek scheen te hebben gepubliceerd onder de titel 'Spreuken'. Deze geringe kennis van de historie, gecombineerd met een toegenomen materiële welvaart en het afwijzen van iedere vorm van gezag maakte talloze jongeren ontoegankelijk voor filosofische en religieuze beschouwingen, die meestal een uitgesproken historische achtergrond

hebben.

Reactie van Kerken

De Kerken reageerden op deze zorgelijke ontwikkeling te laat en op de verkeerde manier. De liturgie werd aangepast. Er kwamen nieuwe Bijbelvertalingen. Sommige zelfs in alledaagse taal, zoals de Goed-Nieuws-Bijbel. Ook werden er nieuwe gezangen ingevoerd met hippe teksten en alternatieve melodieën. In de Katholieke kerken trachtte men het tij te keren door af te stappen van het Kerklating en beatbands in te huren voor de muzikale omlijsting van de Mis. Het heeft allemaal niet geholpen. In een laatste wanhopige poging om het kerkvolk te behouden werd er nog een aantal moderne kerkgebouwen neergezet, vooral in nieuwbouwwijken. Die kerken moesten veelal multifunctioneel zijn, zodat er ook sport in kon worden beoefend, feesten in worden gevierd of balletles gegeven. Het resultaat was dikwijls een kille ruimte, die met al het glas, beton en moderne kunst de sfeer van een dier-experimenteel laboratorium annex crematorium uitstraalde.

Prof. Dr. B. Smalhout.

Prof. Dr. B. Smalhout, geboren in vooroorlogs Amsterdam, eerste anesthesioloog van de neurochirurgische kliniek van het AZU en tweede anesthesioloog van het Centraal Militair Hospitaal Utrecht (1960). Promotie (over capnografie) (1967). Eerste hoogleraar anesthesiologie te Utrecht (1969). Professor of the Year Award, Ohio State University Hospital, Columbus, Ohio, USA (1991). Hoogleraar aan de Benelux Universiteit Antwerpen (1992). Gast-hoogleraar in Tübingen, Duitsland (1993). Gast-hoogleraar in Peking, China (1994). Consulente-anesthesioloog, paediatrische bronchoscopist, medewerker TV-productiebedrijf, columnist van het dagblad De Telegraaf.

NASCHRIFT

Bovenstaand artikel is, met toestemming, overgenomen uit het maandblad "Predikant & Samenleving". Aangezien het hele artikel

te lang was om in één keer in zijn geheel af te drukken zullen in de edities van de 'Eendracht' van november en december de overige delen geplaatst worden. We vonden dit artikel te belangwekkend om dit vanwege praktische redenen in te korten. Prof. Dr B. Smalhout (hoogleraar anesthesie) is een scherp en oorspronkelijk waarnemer van de hedendaagse werkelijkheid, die geen blad voor zijn mond neemt en dingen stelt die men ter harte dient te nemen. Juist omdat hij in godsdienstige zaken een onafhankelijke, maar wel meelevende, positie in neemt kan zijn visie ons de weg wijzen bij het zoeken naar goede vormen om het evangelie weer verstaanbaar te maken voor de mensen van deze tijd.

Wij prijzen ons gelukkig dat wij de heer Smalhout bereid hebben gevonden om tijdens onze gewone kerkdienst op zondag 31 oktober a.s. (10.00 uur) de overdenking te willen houden met als thema "Was Jezus Christus wel zo aardig?"

BERICHTEN UIT DE AFDELING

Wij gedenken

Op 2 september 1999 overleed op 80-jarige leeftijd de heer

Herman Johan Vriezen

Herman was een meester in het maken van heel rake opmerkingen. Hij had een scherp waarnemingsvermogen, en op zijn geheel eigen wijze en met zijn geheel eigen logica, gaf hij op hetgeen hij constateerde zijn commentaar. Herman verstond de kunst om heel onderkoeld bepaalde opmerkingen te maken, waarvan moeilijk in te schatten was of hij het nu meende, of bezig was je op het verkeerde been te zetten. Een kwajongensachtige opgewektheid en vrolijkheid die hij altijd behouden heeft. Niet alleen innerlijk had hij nog iets jeugdigs over zich; ook uiterlijk. Zijn 80 jaar gaf je hem beslist niet. Broer, onder welke naam iedereen Herman kende, groeide op, op de Slotboom. Na de Lagere School, volgde hij met goed gevolg de toenmalige Ambachtsschool waar hij een opleiding volgde voor huisschilder. Een beroep dat hij zijn hele werkzame leven heeft uitgeoefend en waarin hij uitblonk als fijschilder van letters en emble-

men. Hij hield van dit vak, maar zijn liefde ging het meest uit naar de 'Westendorps Fanfare' Als blijk van waardering voor zijn niet aflatende inzet voor dit gezelschap, heeft deze Fanfare - toen Herman in April j.l. tachtig jaar werd - hem een serenade gebracht en werd hem het ere-lidmaatschap van deze vereniging aangeboden. Herman had in zijn jonge jaren nog een passie, waarin hij zelfs een zekere faam opbouwde: Voetballen. Hij was één van de getalenteerde spelers van het eerste elftal van de Varsseveldse Voetbalclub dat in 1943 promoveerde naar de 2e klasse van de KNVB. Een hoogtepunt uit Varssevelds voetbalhistorie. In Herman verliest Westendorp een markante en geliefde dorpspersoonlijkheid.

ZIEKEN EN HERSTELLENDEN

In het Slingelandziekenhuis te Doetinchem waren de afgelopen maand opgenomen, maar zijn thans weer thuis: Hr D. Nobel, Mw H.G. Klein Willink-Bruntink, Hilde Beunk en de heer J. Teerink. De namen worden alleen vermeld indien de opgenomen leden daar geen bezwaar tegen hebben.

VERANTWOORDING GIFTEN:

Deze maand mocht ik en een van de dames van de bezoekgroep de navolgende giften in ontvangst nemen:

Van Hr N.N. *f*25,-; Hr N.N. *f* 25,--; Mw R-K *f* 45,-- en van Hr en Mw R. *f* 100,-. Onze Penningmeester de heer B. ten Brinke mocht van Vrouwenclub II een gift van *f* 200,-- in ontvangst nemen.

Voor deze giften onze hartelijke en oprechte dank.

EEN TERUGBLIK OP SEPTEMBER,

De afdeling Zelhem was dit keer aan de beurt voor de organisatie van de regioday. Met een flinke deputatie mocht onze afdeling daarbij aanwezig zijn. Tijdens de lezing van de psychologe Mw dr Mariët van Zanten-van Hattum, mocht ik een aantal interessante aantekeningen maken die beslist het overdenken waard waren. Ook het weer werkte mee en de lunch was goed verzorgd.

Het uitstapje met de 60+-club op dinsdag 14 september j.l. naar o.a.

Borculo was weer een doorslaand succes. U leest hierover elders in deze Eendracht een uitgebreid verslag.

HET BEZOEK VAN ONZE GASTEN UIT HOLLINGSTEDT

Gelukkig is het er toch nog van gekomen. Ondanks de korte duur van deze uitwisseling is het een doorslaand succes geworden, en werd er bij het afscheid weer menig traantje weggepinkt. Het gezelschap bestond uit tien dames en heren. Kinderen waren er dit keer niet bij omdat ook in Duitsland de scholen alweer begonnen waren. Het weer werkte geweldig mee. Na de ontvangst in de 'Eendracht' alwaar een lunch werd aangeboden vertrokken de deelnemers naar de gastgezinnen om zich te verfrissen om enige uren later zich weer te verzamelen om naar Bredevoort af te reizen waar we getuigen waren van de jaarlijkse gondelvaart. De volgende dag, zaterdag 4 september, werd koers gezet naar 'Huize Verwolde' te Laren alwaar een rondleiding op het programma stond. Hoewel dit kasteel niet meer wordt bewoond, is alles nog in de staat als ware het bewoond op de wijze van tachtig of meer jaren terug. De rondleidster was bereid

haar verhaal in het 'Achterhoeks' te houden en de Hollingstedters stonden verbaasd hoe goed zij dit konden verstaan.

Tussen de middag was er een pick-nick in de tuin van kasteel Ruurlo en vervolgens een wandeling, een zoektocht door het maslabyrinth, een

bezoek aan een cactus-kwekerij en tenslotte een bezichtiging van molen 'de Engel' in Varsseveld onder de deskundige leiding van gediplomeerd (vrije-tijds) molenaar Tonny Kraan.

Het hoogtepunt was natuurlijk weer 's avonds de barbecue, dit keer bij Tonny en Annie Kraan aan de Doetinchemseweg. Hierbij mag niet onvermeld blijven de medewerking van de accordeonisten Benny Barmantlo en Frits Ruesink, die er de stemming goed inspelden.

EEN TIP VOOR DE KOMENDE FEESTDAGEN

Ons jubileumboek 'Eendrachtig en vrij of de zinnige Varssevel-

dse paradox' is zowel regionaal als landelijk een groot succes. Een aantal leden hebben zelfs meerdere boeken aangeschaft als kado voor hun kinderen of familieleden die niet meer in Varsseveld woonachtig zijn. Mocht u nog een exemplaar willen hebben dan kunt u dit boek nog altijd persoonlijk afhalen bij de heer B. ten Brinke Kon Julianalaan 7, tel. (0315) 242266.

UIT DE SCHOOL GEKLAPT

Het verhaal van Lot, de neef van Abraham en de ondergang van Sodom en Gomorra, spreekt de jongelui altijd erg aan. Ze mogen dan van mij een brandende stad tekenen en op de voorgrond de vrouw

van Lot, die in een zoutpilaar veranderde omdat zij achterom keek. Het was nog op een school in Delft. Alle kinderen zaten geconcentreerd te tekenen terwijl ik het verhaal vertelde. Wilde vlammen verschenen er op de tekenbladen en een zekere Jurgen had er ook een prachtige witte pilaar bij getekend. Op een gegeven ogenblik stak hij zijn vinger op en vroeg: “Dominee, moeten er in dat zoutvaatje bovenin ook gaatjes?”

BIJ DE DIENSTEN VAN OKTOBER

Tijdens de dienst in ‘Den Es’ op 3 oktober, wil ik even nadenken over het verschil tussen de menselijke logica en die van God. Maar al te vaak zijn wij geneigd om bijvoorbeeld om God met ons gevoel voor rechtvaardigheid ter verantwoording te roepen voor ziekten, misstanden of natuurrampen. Als wij eens op Zijn stoel zouden zitten, dan zouden wij het wel weten. De Bijbel leert ons echter anders. “Mijn gedachten zijn niet uw gedachten”, zegt God in Jesaja 55 en Jezus illustreert dit aan de hand van de bekende gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard.

In de dienst van 10 oktober hoopt voor te gaan Ds B.J. Knottnerus, zijn thema luidt: “het levensbeëindigd handelen”; Aan de hand van de woorden uit Psalm 121:8 “De Here zal uw uitgaan en ingaan bewaren van nu aan tot in eeuwigheid”, wil Ds Knottnerus de vragen die er bij ons allemaal leven rond ‘de euthanasie belichten vanuit bijbels perspectief.

Op 17 oktober wil ik het met u hebben over het bekende spreekwoord: “Zij die geloven, haasten niet.” Dit gezegde is afgeleid van het laatste deel van Jesaja 28:16. In deze tijd van haast, waar ongeduld, voor mijn gevoel, de oorzaak is van veel leed en ellende kan het geen kwaad eens bij deze bijbelse gedachte stil te staan.

In de dienst van 24 oktober hopen wij te mogen dopen: ‘Leontine’, dochter van Eric en Dia Kleinnibbelink en ‘Marit Renée’ dochter van Ard en Wilma Burghardt. Het zal een dienst zijn waaraan de kinderen van de zondagsschool hun medewerking verlenen en waarbij mijn korte overdenking zal zijn afgestemd op jong en oud. Dit thema luidt: “Heilige Boeken”.

EN DAN DE DIENST VAN ZONDAG 31 OKTOBER

Deze dag is de ‘verjaardag’ van onze afdeling. We bestaan dan 126 jaar. Het is daarom bijzonder verheugend dat wij Prof. Dr B. Smalhout bereid hebben gevonden in onze kerkdienst voor te gaan. Voor hem is het de eerste maal dat hij hiervoor gevraagd is en daaraan gevolg geeft. Wij hadden hem eerst als spreker voor een lezing gevraagd, maar tijdens het overleg kwam de suggestie van mijn kant om eventueel in een kerkdienst voor te gaan. Ook dit idee sprak hem wel aan en tot mijn grote vreugde zal het dan 31 oktober zover zijn. Ook de liederen en schriftlezingen zijn door Prof. Dr Smalhout zelf uitgezocht. Zelf zal ik het liturgisch gedeelte voor mijn rekening nemen. In het hoofdartikel heeft u al enkele gedachten van de heer Smalhout kunnen lezen, maar ook het uitdagende thema dat hij gekozen heeft is beslist de moeite waard om daarover zijn visie te vernemen n.l. “Was Jezus Christus wel zo aardig?”. Het betreft een gewone kerkdienst op het gebruikelijke tijdstip en uiteraard zonder toegangspreis. Gezien de te verwachten belangstelling is het misschien wel raadzaam tijdig in de kerk aanwezig te zijn. Wij rekenen op uw komst.

TENSLOTTE,

trof mij de afgelopen maand, tussen alle aangrijpende berichten over natuurrampen, gelukkig toch nog een vrolijke opmerking. Tijdens een radio-interview belde een luisteraar minister Zalm verontwaardigd op met de vraag waarom de kinderbijslag niet wat meer omhoog kon. Waarop minister Zalm onmiddellijk antwoordde: “Dan moet u meer kinderen nemen”. Rond het weekend van 10 oktober zijn wij even enkele dagen niet in Varsseveld.

Met een hartelijke groet aan u allen, A.M.J. Meijer

VAN DE BESTUURSTAFEL

Na deze mooie zomer en herfst zijn we weer vol goede moed begonnen aan de NPB-activiteiten 1999-2000. We hebben al weer een paar bestuursvergaderingen achter de rug. De 60+-club draait weer, de vrouwenclubs zijn begonnen, de repetities van het kerkkoor starten

in oktober en naar we hopen zal het herfst/winterprogramma voor u aanleiding zijn de weg naar ons kerkgebouw en/of De Eendracht te vinden. Ook de overdenkingen van onze voorganger op de zondagochtenden zijn het beluisteren meer dan waard. Minimaal één maal per maand is er ook nog gelegenheid om onder het genot van een kopje koffie wat na te praten. Voorganger en bestuur zien het aantal kerkbezoekers uiteraard graag stijgen. Helaas hebben we van bestuurszijde ook minder goed nieuws te melden. Onze voorzitter, Gerard Navis, zal wegens ziekte geruime tijd uit de roulatie zijn, waardoor hij zeker voorlopig, zijn functioneren voor onze afdeling op een laag pitje moet zetten. Wij wensen hem en zijn familie veel sterkte toe de komende tijd en we hopen dat zijn herstel zodanig voorspoedig mag verlopen dat hij zijn vertrouwde plaats aan de bestuurstafel weer in kan nemen. U bent weer even bijgepraat voor wat het bestuur betreft en wij zullen u in een eventueel volgende "Van de bestuurstafel" verder op de hoogte houden van het reilen en zeilen van onze afdeling.

KERKKOOR N.P.B.

Namens het bestuur van bovengenoemd koor, wil ik u mededelen dat de repetities weer aanvangen op donderdag 21 oktober a.s. in de Eendracht van 20.00 uur tot 22.00 uur. Wij hebben weer enkele mooie zangnummers uitgezocht voor het optreden met Kerstmis en hopen dat u daarvan zult genieten. Mocht u geïnteresseerd zijn om eens mee te zingen, kom dan gerust eens kijken en luisteren. Het verplicht u tot niets, en wij als koor zouden dat zeer waarderen.

Namens het kerkkoor, J. Boezel-van Dam (tel. 241890).

OVERIGE ACTIVITEITEN

BINNEN DE AFDELING IN OKTOBER

60+ club

Voor alle duidelijkheid: We noemen deze middagbijeenkomst de '60+club' waaruit ten onrechte zou kunnen worden afgeleid dat men

zich voor deze ‘club’ zou moeten aanmelden en daarna geacht wordt er steeds bij te zijn. Niets is echter minder waar. Iedereen is op deze gezellige middagen van harte welkom, er staat een kopje koffie voor u klaar en de entree is gratis! Ook op deze middag hopen wij weer velen van u te ontmoeten. Schroom niet, kom gewoon.

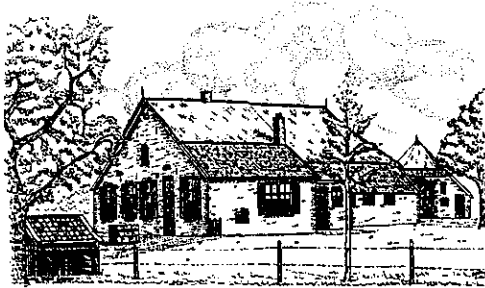
De commissie ‘60+ club’

Dinsdag 14 september was het weer zover. De R is weer in de maand. Een mooie zomer bezig met een terugtrekkende beweging en het startsein voor de activiteiten van de 60+ club.

Zoals gebruikelijk maakten we eerst een excursie waarbij deze keer de keuze was gevallen op het Kristalmuseum te Borculo en Erve

Brooks te Gelselaar.

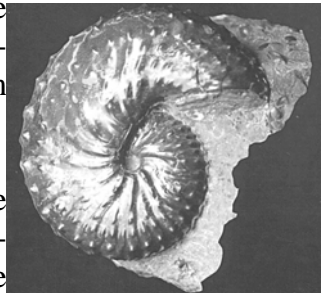
Iedereen was op tijd bij de “Eendracht” aanwezig zodat om half twee Janny Nijhof – Weggelaar het sein voor vertrek kon geven waarna in colonne en een rustig tempo naar Borculo werd gereden.

Er was een prettige ontvangst

waarbij onder het genot van koffie of thee met iets erbij nog even kon worden bijgepraat of al nadere informatie werd verstrekt. Daarna volgde de rondleiding door het museum waarbij op een enthousiaste wijze toelichting werd gegeven en vragen beantwoord. De toelichting was een complete les in geologie. De oorsprong van de aarde werd beleefd, het ontstaan van fossielen, mineralen en edelstenen miljoenen jaren geleden en als een unieke verzameling hier op één plaats bijeengebracht. Alles bij elkaar voor velen te veel om in een keer te bevatten.

De rondleiding was zo gepland dat via de winkel de uitgang werd bereikt. Velen benutten die mogelijkheid en maakten een keuze

uit de enorme collectie sieraden en half-edelstenen als een blijvende herinnering aan dit bezoek. Wij verlieten Borculo en via Geesteren en Gelselaar, tussen glooiende akkers en weiden door bereikten wij "Erve Brooks". Op de aanwezige terrasjes werd een consumptie genuttigd waarbij ook de mogelijkheid werd aangegrepen om wat van de bebouwing te bezichtigen. Bijzondere aandacht had o.a. het bakhuisje" wat oorspronkelijk, in verband met de nog aanwezige inventaris, blijkbaar een winkeltje met bakkerij was geweest. Ook de woonkamer met daarin een prachtige keitjesvloer riep nogal wat discussie op o.a. over het schoonmaken ervan. Als afsluiting werd een pannenkoek naar keuze genuttigd.

Janny bedankte de aanwezigen voor hun deelname, terwijl zij werd bedankt voor de voorbereiding, de organisatie en de uitvoering. Dit werd onderstreept door een spontaan applaus dat nog werd versterkt door de andere aanwezige gasten.

Iedereen was het er over eens dat het een zeer geslaagde middag was en voldaan werd de terugtocht aanvaard naar het vertrekpunt, de "Eendracht" in Varsseveld.

Bijeenkomst van de 60+ club

op dinsdag 12 oktober 1999 in de Eendracht om half drie.

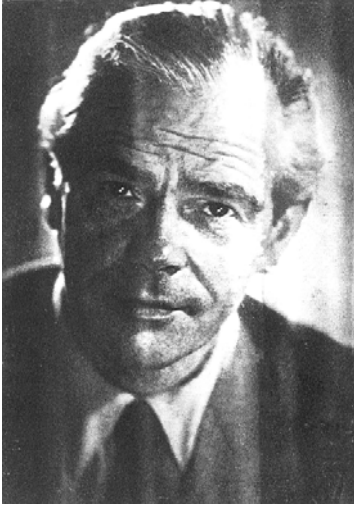
Deze keer komt de heer Dorrestijn uit Silvolde, archivaris van de gemeente Wisch ons iets vertellen over het ontstaan van "de boerderijnamen in de gemeente Wisch". Het lijkt ons een heel interessant onderwerp, dus wij hopen velen van u te ontmoeten op dinsdag 12 oktober. Wilt u opgehaald worden dan even een telefoontje naar de heer Hemink tel. 0315-141486 en er staat een "taxi" voor u klaar. Tot ziens!

Het comité 60+ club.

AMNESTY INTERNATIONAL

Op 5 oktober is er weer een schrijfavond in de bibliotheek van 18.00-22.00 uur. Er kan geschreven worden voor een veertienjarige kindsoldaat uit Congo die al anderhalf jaar gevangen zit zonder proces. Voor drie mensen uit Trinidad die de doodstraf hebben gekregen en voor een Koerd die sinds 1980 in Irak gevangen zit. Inlichtingen over de schrijfavond of over thuis schrijven op de volgende telefoon-

JOZEF RULOF, DE BEROEMDE ACHTERHOEKSE ZIENER

Jozef Rulof (1898-1952) groeide aan het begin van deze eeuw op in een arm en groot gezin in 's Heerenberg. Op zeer jeugdige leeftijd openbaarde zich bij hem al helderziendheid waarmee hij zijn ouders en zijn omgeving versted deed staan. Zo zag hij bijvoorbeeld, nog voordat dit voor de boer duidelijk was, dat een koe drachtig was. Als er bij zijn ouders kennissen op bezoek waren geweest, vertelde hij na afloop aan zijn ouders dat meneer X of mevrouw Y onwaarheden had zitten vertellen. Ook met de kapelaan lag hij herhaaldelijk overhoop. "Dat heeft 'Onze-Lieve-Heer' niet gezegd", was dan zijn commentaar.

In de, destijds nog, bekrompen sfeer van 's Heerenberg, kon hij met zijn bijzondere gave niet echt aarden. Hij bleef een buitenbeentje die niet echt geaccepteerd werd. Op 18-jarige leeftijd besloot hij zich daarom in Den Haag te vestigen. Eerst verdiende hij de kost als taxi-chauffeur. Al snel kwam hij in Den Haag in contact met mensen die voor zijn bijzondere talenten open stonden en hem stimuleerden deze verder te ontwikkelen. Na verloop van tijd groeide zijn bekendheid als genezend medium. Ondanks dat hij geen enkele vooropleiding had genoten als kunstschilder ontdekte hij, dat hij in trance schilderen kon. Zo ontstonden, soms binnen een uur, prachtige stillevens met bloemen van een hemelse schoonheid. Ondertussen had hij ook ontdekt dat hij een schrijvend medium was. Van 'gene zijde', werden hem een groot aantal boeken gedictieerd, die nog steeds worden herdrukt. Niet alleen in het Nederlands, maar ook in het Engels, omdat hij ook in de Verenigde Staten bekendheid geniet.

Woensdag 13 oktober komt voor onze afdeling de heer Sjeng Smeets, die zich uitgebreid in het fenomeen Jozef Rulof verdiept heeft, over deze 'ziener' voor onze afdeling een lezing houden.

Grote zaal Eendracht, aanvang 20.00 uur; entree f 10,-- inclusief twee maal koffie of thee.

nummers: 617393 of 243077.

DE VRIJE GESPREKSKRING,

komt weer bijeen op woensdagavond 20 oktober om 20.00 uur bij Netty Hengeveld, in haar nieuwe woning te Eibergen. (Hoogkamp 72) Het gespreks-thema deze avond luidt: Wat hebben mensen met het syndroom van down voor ons te betekenen. Met iedereen die geïnteresseerd is in dit onderwerp willen wijmet enkele auto's die avond om 19.30 uur van de hoofdingang van de kerk (Doetinchemseweg 5) naar Eibergen vertrekken. Mocht u niet over eigen vervoer beschikken kunt u altijd met een van de andere deelnemers meerijden.

De 'vrije-gesprekskring' heeft zich langzamerhand ontwikkeld als een soort vrije-tribune, waarin men onbelemmerd kan spreken.

Deze kring is geen gesloten groep derhalve is het heel goed mogelijk, ook indien men nog niet eerder deelgenomen heeft, zo'n avond bij te wonen. Iedereen die gewoon eens behoefte heeft aan een serieus gesprek, is dan ook hierbij van harte uitgenodigd.

BERICHTEN VAN DE VROUWENCLUBS

Vrouwenclub I komt deze maand bijeen, op maandag 11 oktober om 14.30 uur en op maandag 25 oktober om 14.30 uur. Beide bijeenkomsten vinden plaats in de achterzaal.

Vrouwenclub II komt bijeen, op donderdag 30 september (lezen en handwerken), donderdag 14 oktober (spel-avond) en op donderdag 28 oktober (kerststukjes maken).

ACTIVITEITEN VAN DE HERVORMDE/ GEREFORMEERDE FEDERATIE

Woensdag 6 oktober, 20.00 uur de Borch: Spritualiteit bij Henri Nouwen, door de heer S. Kuijt. Op dinsdag 26 oktober, 10.00 uur in de Bettekamp: "Ontmoeting rond de bijbel", door mevr. Jannie Wessels.

DE VRIJZINNIGE ZONDAGSSCHOOL IS WEER BEGONNEN

**HERFST/WINTER PROGRAMMA
LEZINGEN EN GEMEENTEAVONDEN 1999/2000**

Tenzij anders aangegeven vinden deze lezingen plaats in zaal
"de Eendracht", Beatrixstraat 1a - aanvang 20.00 uur.

De toegangsprijs is f 10.00 inclusief twee maal koffie/thee.

Woensdag 13 oktober Lezing over het leven en werken van de beroemde
Achterhoekse ziener Jozef Rulof, door de heer
Sjeng Smeets.

Zondag 31 oktober Dienst in de kerk, Doetinchemse weg 5,
waarin voorgaat Prof Dr. B. Smalhout. Zijn thema
luit: "Was Jezus Christus wel zo aardig?" aanvang
10.00 uur.

Woensdag 10 november Lezing, thema: 'Mystiek, een bron van kracht voor
het dagelijks leven', door Ds J. Euwema.

Dinsdag 16 november Gemeenteavond. Blijspel "de zwarte Hannibal"
door toneelver. 't Buurtschap uit Sinderen.

Zondag 12 december In de kerk 10.00 uur: "Klankschalenmeditatie" door
Reinetta Beking en Jalf Flach.

Woensdag 12 januari "Een Glimp achter de sluier", door mw van Krui-
ningen

Donderdag 10 februari "Vanuit een zwart gat, als herboren verder gaan"
door Drs Eric Corsius

Donderdag 9 maart "Tweelingzielen", door Berend Jager

Maart/April Gemeenteavond, nadere bijzonderheden volgen.

Deze staat open voor alle kinderen van 6 tot 12 jaar. Zij vindt plaats van september tot mei in de zalen van de "Eendracht", iedere tweede en vierde zondag van genoemde maanden. (van 10.00-11.00 uur) Elk jaar wordt met het kerstfeest iets bijzonders gedaan met en voor de kinderen; er wordt een zondagsschoolreisje gemaakt en de kinderen werken mee aan drie kinderdiensten. Er kan op iedere leeftijd

Gemeenteavond

Dinsdag 16 november 1999

Aanvang 20.00 uur,
koffie en zaal open om 19.30 uur.

De Zwarte Hannibal

door toneelvereniging "t Buurtschap" uit Sinderen
Een bli'jspel in dri'j bedrieven.

en op ieder moment worden "ingestapt". Voor nadere informatie: Zie de colofon achter in deze 'Eendracht'. Zondag 10 oktober is er weer Zondagsschool, u kunt uw zoontje of dochtertje er dan ook gewoon naar toe brengen; hij of zij kan dan eens zien of het bevalt.

OVERIGE INFORMATIE OVER ACTIVITEITEN VAN SPIRITUELE AARD.

"De Vlam", donderdag 14 oktober, 20.00 uur, Meesterstraat 4 te Doetinchem. Lezing door de heer Koos Jansen met als thema: "Hoe slaan we een brug van angst naar liefde?" Entree f 17.50.

Zaterdag 16 en zondag 17 oktober is de veertiende Dalai Lama in Nederland en zal hier enkele lezingen houden met als thema: "De kracht van vriendelijkheid". Toegangsprijs voor de beide dagen f

ACTIVITEITEN VAN AANGRENZENDE NPB AFDELINGEN

Afd. Zelhem (Piersonstraat 4):

Zondag 17 oktober Paulus Rijntjes over spirituele genezing

Zondag 21 november Hr R. Suijlen over “paragnosis”

Zondag 6 februari Berend Jager over “Nieuwe-tijds-kinderen”
2000

Zondag 19 maart 2000 Marja Lensink over “bijna-dood-ervaringen”

Zondag 16 april 2000 Roger Rundqvist over “dromen“. aanvang: 10.00
uur.

Afd. Aalten (Prinsenstraat 27):

Zondag 31 oktober Mieke de Jong over Hildegard von Bingen. 10.00
uur.

De dinsdagen de heer H. Hengelmolen over “Rusland en iconen“.
9 en 23 november 20.00 uur.

Zondag 28 november Drs Rinus van Waveren over “vrede is de weg”.

Zondag 23 januari Prof. Dr. A. van der Meiden over “Het nut van gelo-
2000 ven”

De maandagen Erica Duvenkot- de Jager over de “I Tjing“, 20.00
7 en 21 februari 2000 uur.

Zondag 19 maart 2000 “A course of miracles”.

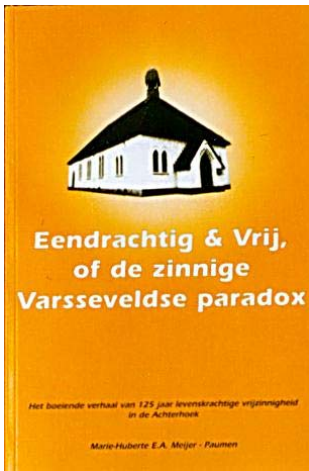
Afd. Dinxperlo (Wilhelminastraat 13):

nog geen opgave ontvangen.

**Deze data verschijnen alleen in dit oktobernummer, dus als u geïn-
teresseerd bent kunt u het beste deze Eendracht bewaren.**

220,--. Voor nadere bijzonderheden gelieve u contact op te nemen met uw voorganger, Ds A.M.J. Meijer, tel. 242080

CADEAUS WAAR U EER MEE BEHAALT

Het boek over 125 jaar vrijzinnig geloofsleven in Varsseveld en het theelepeltje met een afbeelding van ons kerkje.

Boek: f 29,50

Lepeltje: f 12,50

De baten van de verkoop komen ten goede aan het jubileumfonds van onze kerk. Boek en lepeltje zijn verkrijgbaar bij Mw. Dinie ten Brinke-Rougoor, Kon. Julianalaan 7, 7051 AL Varsseveld, ☎ (0315) 26 22 66 of na afloop van de kerk-

dienst in de bestuurskamer. U kunt het boek of lepeltje ook bestellen door overmaking

van resp. f 29,50 of f 12,50 (of een veelvoud daarvan indien u meerdere boeken of lepeltjes wenst) op rek. nr. 36.48.88.199 van de Rabobank te Varsseveld o.v.v. "Jubileum-fonds 125 jaar NPB Varsseveld" t.n.v. Hr. B. ten Brinke,

BELANGRIJK OM TE WETEN - COLOFON

Voorganger: Ds A.M.J. Meijer, Doetinchemseweg 7, 7051 AA Varsseveld, ☎ (0315) 24 20 80, GSM: 06-54 76 03 96, fax: (0315) 24 47 30. Secretariaat: N.P.B. Varsseveld, Mw. D.J.H. ten Brinke-Vrieze, Burg. Fabiusstraat 8, 7051 BK, Varsseveld, ☎ (0315) 24 23 68. Beheer kerk en verenigingszalen: H. en N. Schuurman, O. Noorderbroekweg 2, 7051 GK Varsseveld, ☎ (0315) 29 83 81. Verenigingszaal: "de Eendracht" Beatrixstraat 1a, ☎ (0315) 24 45 37. Administrateur: Hr. G.J. Breukelaar, Twenteroute 20, 7055 BC Heelweg, ☎ (0315) 24 14 08. Gironummer: N.P.B. Varsseveld 846569. Bankrekeningen: Postbank 846569, Rabobank Varsseveld 36.48.54.553, ABN Amro 46.51.59.265. Allen staan t.n.v. Vrijz. Geloofsgemeenschap NPB, Twenteroute 20, 7055 BC Heelweg. Vrouwenclubs: Voor I: Mw. D. Vriezen-Heusinkveld, Giezenveld 10, ☎ (0315) 24 14 75. Voor II: Mw. A. Wisselink-Jansen, Harterinkdijk 13, ☎ (0315) 61 73 82. Verzorging "Eendracht": Rinus Luijmes, Boesvelderdijk 27, 7054 BE Westendorp, ☎ (0315) 29 85 59 (na 18.00 uur), fax: 001-707 897 84 92, e-mail: digirini@xs4all.nl Verzendklaarmaken: Mw. B. Chevalking-Wennink, Neijlandstraat 14, 7054 CN, Westendorp, ☎ (0315) 29 82 23, Mw. W.E. Teerink-Radstake; Hr. G.H. Schepers. Kopij adressen en redactie: Rinus Luijmes, Ds A.M.J. Meijer (zie boven), Mw. G. ten Brinke-Kuiperij, Kon. Emmastraat 5, 7051 AM Varsseveld, ☎ (0315) 24 12 53, Mw. A. Gussinklo-Siebers, Landstraat 34, 7135 KH, Harreveld ☎ (0315) 24 14 40, fax: (0315) 24 26 43 en Mw. W.E. Teerink-Radstake, Valkenhof 57, 7051 XC, Varsseveld, ☎ (0315) 24 25 37. Leiding zondagschool: Erna Wolsink-Semmelink, ☎ (0315) 29 87 18 en Engelen Veerbeek-te Vruchte ☎ (0315) 29 86 87. NPB-Koor secretariaat: Mw. J.G. Boezel-van Dam, ☎ (0315) 24 18 90. Organist: Hr. G.W. Gussinklo, Polstraat 10a, 7121 DH, Aalten, ☎ (0543) 47 17 04. Autodienst: Mw. B. Chevalking-Wennink, ☎ (0315) 29 82 23 of Mw. H.E. de Roo-Berkhoff, ☎ (0315) 24 14 87. Cassettedienst: Hr. B. Kraan, ☎ (0315) 24 18 85.

Aan de lezers van de Eendracht die nog geen lid van onze geloofsgemeenschap zijn:

Geachte lezer, het doet ons genoegen dat u belang stelt in wat er in onze geloofsgemeenschap omgaat en kennis neemt van onze wijze van geloven. Mocht het zo zijn dat u weleens wat meer van ons zou willen weten, vul dan onderstaande bon in en stuur deze gefrankeerd naar: "Vrijz. geloofsgemeenschap" NPB, p/a Doetinchemseweg 7, 7051 AA, Varsseveld. Geheel vrijblijvend ontvangt u dan een korte overzichtelijke brochure.

Stuur mij geheel vrijblijvend informatie over de geloofsgemeenschap NPB Varsseveld.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Telefoon: _____

- Zondag
3 oktober 9.45 uur: NPB-dienst in Den Es o.l.v. Ds A.M.J. Meijer, thema "Een andere rechtvaardigheid", bij Matth. 20:1-16a.
- Zondag
10 oktober 10.00 uur: ds B.J. Knottnerus. Thema: "Het levensbeëindigende handelen", bij Psalm 121:8. Gelijktijdig zondagsschool in de Eendracht. Na afloop van de dienst is er koffie in de Eendracht
- Vrijdag
15 oktober 16.30 uur: weeksluiting in de Bettekamp, ds A.M.J. Meijer.
- Zondag
17 oktober 10.00 uur: ds A.M.J. Meijer, thema "Zij die geloven, haasten niet", bij Jesaja 28:16
- Zondag
24 oktober 10.00 uur: Doop- en kinderdienst, ds A.M.J. Meijer, thema "Heilige Boeken". Aan deze dienst verlenen de leidsters en de kinderen van de zondagsschool hun medewerking. Wij mogen dopen: "Leontien", dochter van Eric en Dia Kleinnibbelink en "Marit Renée" dochter van Ard en Wilma Burghardt. Na afloop van de dienst is er koffie en limonade in de Eendracht. Tevens is er een boekentafel van het Nederlands Bijbelgenootschap.
- Zondag
31 oktober 10.00 uur: Prof dr. B. Smalhout. thema: "Was Jezus Christus wel zo aardig?". Bij Matth. 23. Ook na afloop van deze dienst is er koffie.
- Zondag
7 november Geen dienst.